

URLOP OJCOWSKI

W RAPORCIE ZNAJDZIESZ ODPOWIEDZI M.IN. NA NASTĘPUJĄCE PYTANIA:

- Czy można rozpocząć korzystanie z urlopu ojcowskiego od dnia urodzenia się dziecka?
- Czy pracownik może przesunąć rozpoczęcie urlopu ojcowskiego z powodu choroby?
- Czy pracowników na urloпах ojcowskich można zwolnić z powodu likwidacji stanowiska pracy?
- W jakim wymiarze przysługuje urlop ojcowski pracownikowi, któremu urodziły się bliźnięta?

Spis treści:

1. Urlop ojcowski	3
2. Czy można rozpocząć korzystanie z urlopu ojcowskiego od dnia urodzenia się dziecka?	7
3. Czy pracownik może przesunąć rozpoczęcie urlopu ojcowskiego z powodu choroby?	11
4. Czy pracowników na urloпах ojcowskich można zwolnić z powodu likwidacji stanowiska pracy?	14
5. W jakim wymiarze przysługuje urlop ojcowski pracownikowi, któremu urodziły się bliźnięta	18

1. Urlop ojcowski

Pracownikowi – ojcu wychowującemu dziecko przysługuje prawo do urlopu ojcowskiego w wymiarze 2 tygodni.

Prawo do urlopu ojcowskiego przysługuje nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 12 miesiąca życia albo do upływu 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie i nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia (w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia).

Pracodawca udziela urlopu ojcowskiego na podstawie pisemnego wniosku pracownika-ojca, który powinien być złożony w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem tego urlopu. Pracodawca nie może odmówić pracownikowi udzielenia urlopu ojcowskiego.

Urlop ojcowski jest płatny – za czas urlopu ojcowskiego pracownikowi przysługuje zasiłek macierzyński w wymiarze 100% podstawy wymiaru zasiłku.

W okresie korzystania z urlopu ojcowskiego pracodawca nie może wypowiedzieć ani rozwiązać umowy z pracownikiem. Rozwiązanie takiej umowy w okresie trwającego urlopu ojcowskiego może nastąpić jedynie w przypadku, gdy zachodzą przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia z winy pracownika, jak również w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy.

Ochronie przed wypowiedzeniem podczas trwającego urlopu ojcowskiego nie podlega pracownik zatrudniony na podstawie umowy na okres próbny, nieprzekraczający 1 miesiąca.

WAŻNE

W czasie urlopu ojcowskiego pracownikowi przysługuje ochrona przed zwolnieniem z pracy.

Pracownik ma prawo powrotu po zakończeniu urlopu ojcowskiego do pracy na dotychczasowe bądź równorzędne stanowisko lub inne odpowiadające jego kwalifikacjom, za wynagrodzeniem, jakie otrzymywałby, gdyby nie korzystał z urlopu.

Uprawnieniem dla pracownika korzystającego z urlopu ojcowskiego jest także, w przypadku wypowiedzenia umowy, możliwość zgłoszenia żądania o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne. Takie żądanie jest wiążące dla sądu, który nie może uznać tego żądania za niemożliwe lub niecelowe i zasądzić na rzecz pracownika wyłącznie odszkodowania. Nie dotyczy to sytuacji, gdy przywrócenie do pracy jest niemożliwe np. z powodu upadłości lub likwidacji pracodawcy.

Pracownicy – ojcowie biologiczni oraz ojcowie adopcyjni – do 1 stycznia 2011 r. mieli zrównane prawa w zakresie terminu, w którym mogli skorzystać z przysługującego im prawa do urlopu ojcowskiego. Z urlopu ojcowskiego pracownik – ojciec biologiczny, a także adopcyjny mogli skorzystać najpóźniej do momentu ukończenia przez dziecko 12 miesięcy. Obecnie takie ograniczenie dotyczy jedynie pracownika – ojca biologicznego.

PRZYKŁAD

17 maja 2014 r. pracownikowi urodziło się dziecko. Ma on prawo do wykorzystania urlopu ojcowskiego w wymiarze 2 tygodni do 16 maja 2015 r. 17 maja 2015 r. dziecko będzie miało ukończone 12 miesięcy, zatem od tego dnia urlop ojcowski na to dziecko pracownikowi już nie będzie przysługiwał.

Regulacja prawna ograniczająca możliwość skorzystania z urlopu ojcowskiego do momentu ukończenia przez dziecko 12 miesięcy była dla pracownika – ojca adopcyjnego niekorzystna. Często nie mógł on skorzystać z tego uprawnienia w ogóle z uwagi na długotrwałą procedurę związaną z uregulowaniem sytuacji prawnej dziecka, tj. pozbawieniem praw rodziców biologicznych, prowadzeniem procedur adopcyjnych, orzeczeniem przysposobienia przez sąd.

Nowelizacja przepisów obowiązująca od 1 stycznia 2011 r. dała ojcom adopcyjnym możliwość skorzystania z urlopu ojcowskiego w stosunku do starszych dzieci. Zgodnie z wprowadzonymi wówczas zasadami, pracownik – ojciec wychowujący dziecko ma również prawo do urlopu ojcowskiego w wymiarze 2 tygodni, nie dłużej jednak niż do upływu 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie i nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia. Wymiar urlopu ojcowskiego w takim przypadku wynosi 2 tygodnie.

WAŻNE

Urlop ojcowski przysługuje jedynie ojcom rzeczywiście wychowującym dzieci. Nie może z niego skorzystać ojciec, który np. ma ograniczone prawa rodzicielskie.

PRZYKŁAD

Dziecko ukończyło 5 maja 2014 r. 12 miesięcy. 16 maja 2014 r. uprawomocniło się postanowienie orzekające przysposobienie dziecka. Pracownik – ojciec adopcyjny ma możliwość skorzystania z urlopu ojcowskiego w wymiarze 2 tygodni w terminie do 16 maja 2015 r., tj. w okresie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie.

PRZYKŁAD

11 kwietnia 2014 r. uprawomocniło się postanowienie orzekające przysposobienie dziecka. 15 maja 2014 r. dziecko ukończy 9 lat. Mimo że nie upłynął jeszcze okres 12 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie, ojciec adopcyjny nie będzie mógł skorzystać z urlopu ojcowskiego z uwagi na to, że dziecko ukończyło już 7 lat.

Jeżeli pracownikowi w jednym roku urodzi się dwoje dzieci przy dwóch różnych porodach, to pracownik będzie mógł skorzystać z urlopu ojcowskiego na każde dziecko oddzielnie.

PRZYKŁAD

Założmy, że 3 stycznia 2014 r. pracownikowi urodziło się pierwsze dziecko. Drugie dziecko urodziło się 12 grudnia 2014 r. W zaistniałej sytuacji pracownikowi przysługuje prawo do wykorzystania urlopu ojcowskiego w wymiarze 2 tygodni w okresie do 2 stycznia 2015 r. na pierwsze dziecko (dopóki nie ukończy ono 12 miesięcy) oraz na drugie dziecko w wymiarze 2 tygodnia do 11 grudnia 2015 r. (dopóki nie ukończy ono 12 miesięcy).

Przepisy Kodeksu pracy nie określają wprost, jaki wymiar urlopu ojcowskiego przysługuje ojcom, którym urodziły się np. bliźnięta lub trojaczki. Opinie ekspertów są w tej kwestii podzielone. Pojawiają się zarówno stanowiska uznające, że pracownik ojciec ma prawo jedynie do 2 tygodni urlopu ojcowskiego, nawet jeśli urodziły się